

Pelletsläget i Canada och USA

- rapport från Pelletsfuel institutes (PFI) årsmöte

PFI hade sitt årsmöte i Vancouver, British Columbia den 12 – 15 juli. Föreningen innefattar ett 50-tal medlemsföretag i USA och Canada som tillverkar pellets liksom pelletkaminer och brännare. Intrycken är skiftande, svagt nuläge men stora möjligheter.

Ett antal presentationer gjordes av University of British Columbia, Washington State University, Delta Research Corporation och Department of Natural Resources Canada angående bio-bränsleutvecklingen och energipolitiken i Nordamerika och Europa.

Dessutom presenterades en framgångsrik satsning på pelleteldning för en ny marknad i Nya Zeeland av Pellet Fireplaces NZ.

Saknar dynamik

Som framgick av presentationerna samt livliga korridor-konversationer så står det klart att bioenergiområdet i Nordamerika i sin helhet fortfarande saknar dynamik.

Den kraftiga utbyggnaden av naturgasnäten de senaste 10 åren har dominerat energiutvecklingen i hela Nordamerika. Mycket få värmeproducerande kommunala eller privata anläggningar finns i Nordamerika, än mindre anläggningar som använder biomassa storskaligt.

Endast något enstaka exempel på industriell användning av pellets finns.

Okänd energikälla

Jämfört med i Sverige, där den stora allmänheten har viss kännedom om pellets som ett bränsle, så är pellets till största delen en okänd källa av energi, även om den totala tillverkningen i USA och Canada tillsammans är cirka 800,000 ton per år (något större än den svenska). Folkmängden är dock cirka 300 miljoner.

Pellets används mest för direktuppvärmning av sommarstugor och i viss mån bostäder på

landsbygden och då i vissa lokala regioner. Tecken tyder på att den totala tillverkningen av pellets har minskat det senaste året. Bekvämligheten med gasdrivna kaminer har gjort att pelletkaminerna haft svårt att konkurrera.

Ökat intresse för produktutveckling
Mycket lite produktutveckling mot mer användarvänliga pelletkaminer har gjorts, en situation som nu tycks ändras genom ett par intressanta projekt som går ut på att göra pelletkaminer oberoende av yttre strömkälla.

Under den stora isstormen i östra Canada för några år sedan såldes nästan enbart vedspisar och bensindrivna elgeneratorer på grund av elberoendet hos pelletkaminerna.

Kyotoprotokollet ej ratificerat i USA
Kyotoprotokollet har ännu inte ratificerats i varken USA eller Canada.

Inga tecken tyder på att så kommer att ske i USA medan viss förhoppning finns att Canada, som del av en ny policy under utarbetning före årets slut, kommer att söka påverka den

Nordamerikanska ståndpunkten.

Samberoende

Energinäten i USA och Canada är ömsesidigt mycket beroende vilket innebär att den ena parten inte kan satsa miljömässigt genom centrala styrmedel inom energisektorn utan att den andra parten inför liknande styrmedel.

Den genomsnittliga alstringen av växthusgasen koldioxid är 20,5 ton/invånare/år i USA, 18,0 ton i Canada, 5,8 ton i Sverige och 3,8 ton i världen totalt (EU DG XVII Statistics).

Nordamerika har alltså lång väg att gå och satsar mest på frivilliga regleringar i olika former med fokus på miljökredithandel.

Clintons initiaiv

President Clinton's försök till ökad satsning på förnyelsebara energiformer i USA möts med entusiasm av den skog av miljöorganisationer som finns i Nordamerika och lika stor skepsis av övriga.

Skiftet i Vita Huset kommer troligen att ha inverkan på energipolitiken och i vad mån Clinton's ökade support kommer att upprätthållas.

Industriell pelletseldning kan nu värmemässigt konkurrera med traditionella gaseldade tillämpningar.

Tillgången på gas blir successivt en intressant fråga och man talar redan om potentiell bristsituation om vintrarna blir kalla.

Staffan Melin är svensk elektronikingenjör och har varit bosatt i Vancouver sedan 1980 efter att ha spenderat 4 år i USA. Huvudsaklig sysselsättning har varit datorisering av olika processer inom skogsnäringen och andra basnäringar. Under senare år har Staffan arbetat även med strukturella skogsekonomiska frågor, värdeförädling, tekniköverföring, sjötransporter och miljö. Lanseringen av de första bulktransporterna av pellets till Europa utarbetades av Delta Research Corporation (DRC) på uppdrag av pellettillverkare i västra Canada. Bolaget startades 1994 med placering i Vancouver. DRC arbetar för närvarande med energi- och massabalanssimuleringar samt livscykelanalyser inom bioenergiesektorn.

Ett federalt val är också att förvänta i Canada inom 4 – 6 månader vilket också kommer att påverka energibranschens avregleringstakt samt federala initiativ för att klara kraven i Kyotoprotokollet.

Svensk P-märkning

Den svenska P-märkningen av kaminer och brännarinsatser har väckt intresse i Nordamerika och röster har höjts för införande av en liknande certifiering – mest som ett drivmedel för förbättrad produktutveckling.

Flera kanadensiska och amerikanska kamintillverkare berättade om tester genomförda eller på gång på Statens Provningsanstalt i Sverige och de fördelar resulta-

Från Vancouver på västkusten och Halifax på östkusten skeppas pellets till Europa och även Sverige.

ten har inneburit i form av högre användarvänlighet samt produktsäkerhet för den Nordamerikanska marknaden.

Handlas främst i säck

Genom att pellets i regel inte köps i bulk och i större volymer utan i huvudsak i säck till traditionella kundgrupper så har behovet av en generell kvalitetsstandard inte växt fram ännu – kanske till och med motarbetats av pelletstillverkarna på grund av deras inmutade marknader där man inte nödvändigtvis vill se konkurrens. Dessutom används en flora av produktbeskrivningar och testmetoder som inte alla gånger är jämförbara.

Gemensam syn

I konferensen deltog cirka 60 personer från USA, Canada, UK och Nya Zeeland, regioner som alla är olika men med den gemensamma övertygelsen att energi från biomassa måste föras fram i rampljuset mycket effektivare än vad som hittills varit fallet för att göra sig gällande.

Biomassa är i och för sig åberopat som en lovande källa av energi i olika policydokument vid

sidan av vindkraft, solenergi och solceller men har inte rönt någon speciell prioritet som i delar av Europa. Än mindre refereras till pellets i dessa programförklaringar.

Utvecklingsprojekt Dock bedrivs ett antal utvecklingsprojekt i Canada och USA med stöd av statliga fonder för utveckling av pyrolys och för-gasning av biomassa som led i energikedjor. PFI beslutade att kanadensiska intressenter i samarbete med amerikanska skall producera ett "positionsdokument" som ett inlägg till den kanadensiska regeringen inför den förestående miljöpolicy som väntas publiceras i Canada kring årsskiftet och som bland annat kommer att ta ställning till målsättningen i Kyotoprotokollet.

Ett inlägg av pelletindustrin till de amerikanska myndigheterna läggs på framtiden då läget är svararbetat i USA med en mycket stark dominans av intressegrupper företrädande den fossila energibranschen.

Vertikal integrering Konceptet "vertikal integrering" av pelletbranschen diskuterades

livligt under konferensen och innebär att pelletstillverkarna i Nordamerika försöker knyta sin råvaruförsörjning och tillverkning till konsument via långsiktiga avtal.

Idealiskt sett skulle man vilja ha kunden nära pelletfabriken eller i varje fall inom rimligt transportavstånd och helst bör kunden ha behov av pellets under hela året (som fallet är vid produktion av el) – ett scenario som presenterades av ett flertal talare. Ytterligare ett steg skulle vara att man hanterar hela kedjan och erbjuder värme eller el till slutkund. Dessa koncept är ju inte nya i Skandinavien.

Naturgas priset stiger

Priset på naturgas (begreppet fossilgas finns ännu inte i Nordamerika) har ökat kraftigt sedan en avreglering av gasmarknaden påbörjats. I Västra Canada har gaspriserna ökat med hela 60 % för industrikunder senaste halvåret och cirka 30 % för allmänna förbrukare.

Växthusindustrin kring British Columbia som representerar över 2 miljon kvadratmeter odlingsareal och som uppvärms av

naturgas, är allvarligt oroad av utvecklingen.

Industriell pelletseldning kan nu värmemässigt konkurrera med traditionella gaseldade tillämpningar.

Tillgången på gas blir successivt en intressant fråga och man talar redan om potentiell bristsituation om vintrarna blir kalla.

De totala ekonomiskt utvinningsbara gasreserverna i Nordamerika bedöms av vissa källor till 20 år men stor osäkerhet råder i denna fråga. Klart är nog att gasen kommer att förlora sin konkurrenskraft långt innan den tar slut.

Ännu lång väg att vandra

Bioenergiindustrin och det allmänna miljömedvetandet i Nordamerika har lång väg att gå innan man når den relativa mönadsgrad man ser i tex Sverige.

Paradoxalt nog finns dock världsledande lagstiftning på plats i tex Kalifornien vad gäller utsläpp samt världsledande emissionsfri bränslecellteknologi i tex British Columbia, Canada inom transportsektorn.

Dessutom har man sedan flera år infört rökförbud (och dryga böter för överträdelse – upp till \$ 2000 för att tända en cigarett) på arbetsplatser, i allmänna byggnader och restauranger i stora delar av Canada och USA – något som ännu inte är på plats i Europa.

Avslutning

Konferensen avslutades med en kvällskryssning i fjorden Indian Arm bara några kilometer från centralt belägna Granville Island i Vancouver där konferensen ägde rum. De omgivande snötäckt 2000 meter höga bergen gav konferensdeltagarna känslan av att vara i centrum, tillsammans, men ändå så långt borta – symptomatiskt för bioenergiindustrin. Gigantiska havsörnar svävade ovan, under den djupblå himlen, burna av den ljumma brisen från Stilla Havet – något att värna om.

Staffan Melin
President

Delta Research Corporation